

University of Groningen

Development planning in Surinam in historical perspective

Adhin, Jan Hansdew

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1961

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Adhin, J. H. (1961). *Development planning in Surinam in historical perspective: (with special reference to the ten year plan)*. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING

Het eertijds zo welvarende Suriname begon tegen het einde van de achttiende eeuw achteruit te gaan, en in de negentiende eeuw stagneerde zijn economie. Deze stilstand was zo hardnekkig, dat Suriname thans tot de onderontwikkelde landen wordt gerekend. Ofschoon het nagaan van de factoren, die verantwoordelijk zijn geweest voor deze catastrofale achteruitgang, niet het primaire doel van deze studie was, is toch getracht de onjuiste voorstelling te corrigeren, als zou het economisch probleem van Suriname uitsluitend een arbeidsvraagstuk zijn geweest, en als zou de achteruitgang veroorzaakt zijn door de afschaffing van de slavernij.

Dit werk is een beschrijving van de economische geschiedenis van Suriname vanuit het gezichtspunt van 'planning'. Er is gezocht naar een bevredigend antwoord op de vraag, waarom de stagnatie ongeveer een eeuw heeft kunnen voortduren. En de geponeerde stelling, dat de principiële *laissez faire* houding van Nederland hiervoor verantwoordelijk moet worden gesteld, wordt aannemelijk gemaakt aan de hand van een analyse van de Surinaamse economische historie van de negentiende en twintigste eeuw. De Nederlandse staatslieden, bezeten als zij waren van de doctrine van niet-inmenging in het economische leven, waren blind voor het feit, dat vanwege de eigenaardige structuur van Suriname het vrije spel van de economische krachten er juist in de richting van stagnatie stuwde.

Als motto voor deze studie werd gekozen een tekst uit de beroemde *Artha-Shāstra* (een Sanskrit-verhandeling over economie en politiek uit de vierde eeuw voor Christus), omdat er geen bevredigende oplossing van de ingewikkelde problemen van de Surinaamse economie kon worden gevonden vanwege het ontbreken van een werkelijk geplande aanpak. Echter houdt de stelling, dat Suriname's achteruitgang hoofdzakelijk te wijten is aan de *laissez faire* houding van Nederland, helemaal geen beschuldiging in tegen de regering of tegen wie dan ook. Er is hier geen sprake geweest van kwaadwilligheid, doch slechts van gevangenschap in de historische stromingen, waardoor eenvoudig niet aan de opstelling van een welvaartsplan voor Suriname kon worden gedacht.

Het eerste hoofdstuk, dat handelt over de noodzaak van planning

in onderontwikkelde landen, bevat in zekere zin het economisch credo van de schrijver, die ervan uitgaat, dat het behoud van een 'democratische levenswijze' wenselijk is, dat gestreefd dient te worden naar 'economische integratie' (d.i. het scheppen van gelijkheid van kansen voor een ieder), en dat planning gericht moet zijn op verkrijging van grotere vrijheid.

In het tweede en derde hoofdstuk worden de (ongeplande) ontwikkelingen van de zeventiende eeuw tot de tweede wereldoorlog vrij uitvoerig geschetst. De juistheid van de geponeerde stelling, dat de principiële *laissez faire* houding van de Nederlandse staatslieden als het grootste obstakel op de weg van de economische ontwikkeling van Suriname moet worden beschouwd, wordt getoetst aan de hand van een analyse van de officiële politiek ten aanzien van de produktie-factoren en van de bevolkingspolitiek, alsmede van een bespreking van de vele mislukte pogingen om tot een geplande aanpak te komen. Deze houding veranderde pas tijdens de tweede wereldoorlog, waarna alles in het werk werd gesteld, om een alomvattend ontwikkelingsplan voor Suriname op te stellen.

In het vierde hoofdstuk wordt het Tien Jaren Plan tamelijk uitvoerig geanalyseerd. Ondanks enkele zwakke plekken verdient het plan toch alleszins als een integrale aanpak van de problemen te worden beschouwd. Na een bespreking van de eerste vijf jaren van het plan kan worden geconcludeerd, dat er wel degelijk enige vooruitgang is geboekt. Echter is deze vooralsnog zeer gering geweest, omdat er ook ernstige fouten werden begaan. Om deze reden werden enige drastische veranderingen voorgesteld door een 'Advies-Raad'. Ook deze voorstellen worden aan een kritische beschouwing onderworpen.

Tenslotte worden in het laatste hoofdstuk enige algemene aspecten van economische groei en van ontwikkelings-programmering behandeld, terwijl enkele dynamische modellen, die van betekenis voor de Surinaamse economie zouden kunnen zijn, beknopt worden besproken. De schrijver acht het namelijk van groot belang, dat in de naaste toekomst mede van programmerings-technieken gebruik wordt gemaakt, waardoor ernstige fouten vermeden kunnen worden.

RESUMEN

A fines del siglo XVIII el Surinam — muy próspero antiguamente — comenzó a decaer, y en el siglo XIX se estancó su economía por completo. Esta paralización duró tanto, que hoy día el Surinam entra en el número de los países subdesarrollados. Aunque no es el objeto principal del presente estudio determinar los factores responsables de la mengua catastrófica, el autor trata de subsanar el error que consiste en creer que el problema económico del Surinam es exclusivamente laboral y que la única causa del decaimiento es la abolición de la esclavitud.

La presente memoria doctoral describe la historia económica del Surinam desde el punto de vista de la economía dirigida. El autor se esfuerza por dar una contestación satisfactoria a la pregunta por qué el estancamiento ha podido durar más de un siglo. Su tesis que la causa es la actitud económica adoptada por Holanda — la norma del *laissez faire* — la hace admisible y aceptable mediante un análisis de la historia económica del Surinam durante los siglos XIX y XX. Los políticos holandeses, fervorosos adeptos de la doctrina de que hay que abstenerse de toda intervención de la vida económica, no entendieron que a causa de la peculiar estructura del Surinam el libre juego de las fuerzas económicas llevó precisamente en dirección del estancamiento.

Como divisa para el presente estudio se eligió un texto del famoso *Artha-Shāstra* (tratado sánscrito sobre la economía y política del siglo IV a. de J.C.), por lo mismo que era imposible encontrar solución satisfactoria a los complicados problemas económicos del Surinam por faltar todo planeamiento en su confrontación. Pero la tesis de que el decaimiento del Surinam se debe sobre todo a la norma económica del *laissez faire* de Holanda, no significa ninguna acusación contra el Gobierno de aquel país o contra quien sea. Porque no era cuestión de mala voluntad, sino solamente de una absorción en las corrientes históricas, razón por la cual era materialmente imposible que se pensara en la formación de un proyecto de elevación económica para el Surinam.

El primer capítulo que trata de la necesidad del planeamiento para los países subdesarrollados, contiene en cierto modo las ideas

económicas del autor, que parte de la convicción de que es deseable la conservación de un 'modo democrático de vida', y de que hay que aspirar a una 'integración económica' (es decir a la creación de una igualdad de posibilidades para cada uno), y de que el planeamiento debe tener por objeto la consecución de más libertad.

En los capítulos segundo y tercero se describen bastante extensamente los desarrollos (no planeados) desde el siglo XVII hasta la Segunda Guerra Mundial. El acierto de la tesis de que debe ser considerada la actitud del *laissez faire* de los políticos holandeses como el mayor obstáculo en el desarrollo económico del Surinam, lo sondea el autor a base de un análisis de la política oficial respecto a los factores de producción y a la política demográfica. Esta actitud sólo la cambiaron los políticos holandeses durante la Segunda Guerra Mundial, después de la cual no perdonaron medios para formar un amplio proyecto de desarrollo dirigido para el Surinam.

El capítulo IV analiza bastante extensamente el Plan de Diez Años. A pesar de algunas partes flacas este plan merece ser considerado como un afrontamiento integral con los problemas. Después de estudiar los primeros cinco años del plan se saca la conclusión de que sin duda alguna se puede registrar cierto progreso. Pero éste ha sido muy exiguo por de pronto, ya que se han cometido unas faltas graves. Por este motivo un 'Cuerpo Consultor' propuso algunas modificaciones drásticas. También estas propuestas las examina el autor críticamente.

Finalmente se habla en el último capítulo de algunos aspectos generales de la expansión económica y de la programación respecto al desarrollo económico, y se tratan algunos modelos dinámicos que pudieran ser de interés para la economía del Surinam. Porque el autor concede mucha importancia a que se utilicen en un próximo porvenir unas técnicas de programación, por los cuales se pueden evitar errores graves.

2560
—
1961